

Sygn. akt IVU 1904/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu - IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Hanna Cackowska-Frank

Protokolant stażysta Justyna Wierzbicka

po rozpoznaniu w dniu 5 sierpnia 2015 r. w Toruniu

sprawy **R. P.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.

o wysokość emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową
na skutek odwołania R. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T.

z dnia 23 września 2014 r. nr (...) - (...)20- (...)

I. umarza postępowanie w części, w jakiej decyzjami z dnia 4 marca 2015 roku przeliczono od dnia 1 lutego 2015 roku emeryturę i rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową ubezpieczonego przy przyjęciu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 101,72%;

II. zmienia zaskarżoną decyzję i zobowiązuje organ rentowy do wyliczenia od dnia 1 września 2011 roku emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową ubezpieczonego przy przyjęciu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 107,11% oraz stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji;

III. oddala odwołanie w pozostałej części.

/-/ SSO Hanna Cackowska-Frank

Sygn. akt **IV U 1904/14**

UZASADNIENIE

R. P. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z 23 września 2014r., odmawiającej ubezpieczonemu prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury oraz renty wypadkowej z uwagi na brak nowych dowodów.

Ubezpieczony wskazywał, że posiada dokumenty stwierdzające jego powołanie, przyznanie dodatków, wysokość wynagrodzenia zgodnie z Kartą Nauczyciela

oraz świadectwo pracy za okres od 1 lipca 1975r. do 31 stycznia 1978r., które to dokumenty znane są ZUS już od momentu przejścia na emeryturę. Dlatego wnosił o przeliczenie emerytury i zaliczenie korzystniejszego okresu pobieranych składek.

W toku postępowania ubezpieczony sprecyzował, że domaga się uwzględnienia w wysokości emerytury i renty zarobków z lat 1975 – 1978 w wysokości faktycznie otrzymywanej, a wynikającej z rozporządzenia Rady Ministrów z 27.04.1972r. w sprawie uposażenia nauczycieli i nauczycieli akademickich (a nie w kwotach minimalnego wynagrodzenia), wybrania wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z najkorzystniejszego okresu oraz przeliczenie w ten sposób emerytury i renty od momentu przyznania tych świadczeń, bo od tego czasu organ rentowy dysponował niezbędnymi do przeliczenia dokumentami (vide: oświadczenie ubezpieczonego na rozprawie w dniu 17.06.2015r., k – 81 akt).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, powołując się na przepis art. 114 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz.1440 ze zm.). Organ rentowy wskazał, że dołączone do odwołania dokumenty znajdują się w aktach ubezpieczonego i były już uwzględnione w decyzjach wydawanych przez organ rentowy.

W toku postępowania organ rentowy w piśmie z 10.03.2015r. – z uwagi na przeliczenie świadczeń ubezpieczonego decyzją z 4.03.2015r. przy zastosowaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 101,72 % obliczonego w uwzględnieniu dodatku specjalnego potwierdzonego angażem z 1.06.1977r. i wynagrodzenia minimalnego za okres zatrudnienia od 1.07.1975r. do 31.12.1975r. oraz lata 1076-1977 - wnosił o umorzenie postępowania w zakresie objętym decyzją z 2.03.2015r. oraz o oddalenie odwołania w pozostałym zakresie (vide: pismo procesowe organu rentowego z 10.03.2015r., k – 48-49 akt).

Sąd ustalił, co następuje;

R. P. urodził się (...)

Decyzją z 28.07.1995r. przyznano ubezpieczonemu od 1.06.1995r. (tj. od zaprzestania pobierania zasiłku chorobowego) prawo do renty inwalidzkiej trzeciej grupy inwalidów związku z chorobą zawodową. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczono w wysokości **89,71 %** w uwzględnieniu wynagrodzenia, które stanowiło podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 6 lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1989r. do 31.12.1994r.

W dniu 11.07.1996r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę, dołączając do wniosku zaświadczenie Rp – 7 o zarobkach z lat 1989-1995. Decyzją z 29.07.1996r. przyznano ubezpieczonemu od 1.09.1996r. (tj. od nabycia uprawnień do wypłaty więcej niż jednego świadczenia) prawo do emerytury, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury obliczono w wysokości **90,19 %** w uwzględnieniu wynagrodzenia, które stanowiło podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 7 lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1989r. do 31.12.1995r. Jednocześnie decyzjami z 7.08.1996r. ustalono prawo do wypłaty świadczeń w zbiegu, tj. 50% renty inwalidzkiej w związku z chorobą zawodową i 100% emerytury. Ponadto decyzjami z 31.12.1997r. od 12.04.1997r. przeliczono świadczenia ubezpieczonego, uwzględniając do podstawy wymiaru przyznane świadectwa rekompensacyjne za okres od 1.07.1991r. do 28.06.1992r., wobec czego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wyniósł **93,46%**, a renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową – **93,53%**.

Dowód: - okoliczność bezsporna, a ponadto,

- decyzja z 28.07.1995r., k – 22-23 akt rentowych plik II,
- wniosek z 11.07.1996r. z załącznikami, k – 1-7 akt rentowych plik III,
- decyzja z 29.07.1996r., k – 13-14 akt rentowych plik III,
- obliczenie wwpw, k – 9 akt rentowych plik III,
- decyzje z 7.08.1996r., k – 15-18 akt rentowych plik III,
- decyzje z 31.12.1997r., k – 53-56 akt rentowych plik II.

W dniu 11.09.2001r. R. P. złożył wniosek o przeliczenie jego świadczeń. Wskazywał, że obliczając emeryturę ZUS brał pod uwagę ostatnie lata jego pracy, gdzie zarobki były najniższe, bo choroba uniemożliwiła mu pracę w zwiększonym wymiarze czasu. Do wniosku dołączył zaświadczenia Rp – 7 z wysokością zarobków za okresy

od 15.08.1963r. do 31.08.1969r., od 1.01.1978r. do 31.01.1978r., od 1.02.1978r.

do 31.01.1982r. oraz z lat 1990 – 1995, a także świadectwo pracy z 2.03.1990r. za okres zatrudnienia w ZSZ w T. od 10.09.1969r. do 30.06.1975r. na stanowisku nauczyciela przedmiotów zawodowych, angaż z 3.10.1969r., 21.01.1971r., i 16.07.1972r., świadectwo pracy z 30.01.1978r. za okres zatrudnienia od 1.07.1975r. do 31.01.1978r. w Urzędzie Wojewódzkim w T. na stanowisku wizytatora Kuratorium Oświaty i Wychowania, w którym wskazano, że ubezpieczony otrzymywał ostatnio wynagrodzenie zasadnicze wg rozporządzenia Rady Ministrów z 27.04.1972r. w sprawie uposażenia nauczycieli i nauczycieli akademickich (Dz. U. Nr 16, poz. 114) w wysokości 3300,- zł, dodatek funkcyjny 1450,- zł i dodatek specjalny 600,- zł, łącznie wynagrodzenie miesięczne

w wysokości 5350,- zł oraz angaż z 1.09.1974r. dotyczący przyznania dodatku specjalnego na okres od 1.09.1974r. do 31.08.1976r. w kwocie 500,- zł, angaż z 19.07.1975r. o powołaniu z dniem 1.07.1975r. na stanowisko wizytatora Kuratorium Oświaty i Wychowania Urzędu Wojewódzkiego w T., angaż z 24.06.1975r. o przyznaniu od 1.07.1975r. dodatku służbowego w wysokości 1450,- zł od 1.07.1975r. na okres 2 lat dodatku dla przodujących nauczycieli w wysokości 600,- zł.

Decyzjami z 27.09.2001r. organ rentowy przeliczył od 1.09.2001r. emeryturę i rentę

z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, przyjmując dla obydwu tych świadczeń wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości **101,06 %** obliczony na podstawie zarobków z 20 lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu (tj. z lat 1964-1970, 1972-1974, 1978 – 1981, 1990-1995).

We wniosku z 18.07.2007r. ubezpieczony ponownie wnosił o przeliczenie świadczeń, powołując się na dokumenty złożone przy wniosku z 5.09.2001r., dołączając powołanie

z dniem 1.05.1972r. na stanowisko nauczyciela dyplomowanego. Dodatkowo organ rentowy ustalił, że w okresie od 1.02.1982r. do 31.08.1990r. ubezpieczony był zgłoszony

do ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej

i podstawę wymiaru składek z tego okresu. Pismem z 26.09.2007r. organ rentowy

– w odpowiedzi na wniosek z 18.07.2007r. – poinformował ubezpieczonego, że ustalenie podstawy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności nie wpłynęło na wzrost wskaźnika wysokości podstawy wymiaru.

W dniu 15.02.2008r. ubezpieczony ponownie wnosił o przeliczenie świadczenia

i wybranie wskaźnika z najkorzystniejszych lat (pismo z 13.02.2008r.). W odpowiedzi

na powyższy wniosek decyzjami z 5.03.2008r. przeliczono świadczenia ubezpieczonego doliczając do stażu okres od 1.09.2000r. do 22.06.2001r. oraz poinformowano, że dotychczasowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest najkorzystniejszy.

Dowód: - wniosek z załącznikami, k – 37-53 akt rentowych, plik III,

- decyzje z 27.09. 2001r., k 63 akt rentowych j/w,
- obliczenie wwpw, k – 60 i 61 akt rentowych j/w,
- wniosek z 18.07.2007r. z załącznikami, k – 94-95 akt rentowych j/w,
- potwierdzenie ubezpieczenia z podstawą wymiaru składek z lat 1982-1989, k – 98 akt rentowych j/w,
- pismo z 26.09.2007r., k – 104 akt rentowych j/w,
- wniosek z 13.02.2008r., k – 111 akt rentowych j/w,
- decyzje z 5.03.2008r. z załącznikiem , k – 137-139 akt rentowych j/w.

W dniu 4.09.2014r. ubezpieczony złożył w organie rentowym wniosek, w którym prosił o zweryfikowanie jego dokumentów i powtórne naliczenie świadczeń emerytalno – rentowych, gdyż w okresie zatrudnienia odprowadzane były wyższe składki od tych, od których ma naliczoną emeryturę. Prosił przede wszystkim o uwzględnienie okresu od 1.07.1975r. do stycznia 1978r.

W wyniku rozpoznania powyższego wniosku organ rentowy wydał skarżoną decyzję. W dniu 11.02.2015r. ubezpieczony złożył w organie rentowych oryginały angażu z 24.06.1975r. o przyznaniu dodatku 1450,00 zł od 1 lipca 1975r. i powołania z dniem 1.07.1975r. na stanowisko wizytatora Urzędu Wojewódzkiego w T. – Kuratorium Oświaty i Wychowania oraz uwierzytelnioną przez archiwum kserokopię angażu z 1.06.1977r. o przyznaniu dodatku specjalnego w wysokości 600,00 zł.

Decyzjami z 4.03.2015r. organ rentowy od 1.02.2015r. przeliczył emeryturę i rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową ubezpieczonego przy przyjęciu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego **101,72%** z zarobków z 20 lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu (tj. z lat 1964-1969, 1972-1975, 1978-1981, 1990-1995), przy czym przy obliczaniu w/w wskaźnika za okres zatrudnienia od 1.07.1975r do 31.01.1978r. organ rentowy przyjął kwoty minimalnego wynagrodzenia oraz dodatek służbowy od 1.07.1975r. do 31.12.1977r. w wysokości 1450,00 zł i dodatek dla przodujących nauczycieli w kwocie 600,00 zł od 1.07.1975r. do 30.06.1977r. oraz dodatek specjalny od 1.07.1977r. do 31.12.1977r. a także kwotę 4458,00 zł wynagrodzenia za styczeń 1978r.

Dowód: - wniosek z 4.09.2015r. z załącznikami, k – 149-159 akt rentowych, plik III,

- decyzja z 23.09.2014r., k - 163 akt rentowych j/w,
- decyzje z 4.03.2015r., k – 198-2001akt rentowych j/w,
- pismo ZUS z 10.03.2015r., k – 48-49 akt sądowych.

W okresie od 1.07.1975r.do 31.12.1978r. ubezpieczony był zatrudniony w Urzędzie Wojewódzkim w T. na stanowisku wizytatora Kuratorium Oświaty

i Wychowania w pełnym wymiarze czasu pracy. Wynagrodzenie ubezpieczonego było ustalone w/g rozporządzenia Rady Ministrów z 27.04.1972r. w sprawie uposażenia nauczycieli i nauczycieli akademickich (Dz.U. Nr 16, poz. 114). W okresie od 1.07.1975r. ubezpieczony otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 2750,00 zł (§ 3 ust 1 – grupa uposażenia 16, stanowisko II, tj. nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni mający, pdpkt 4) – wyższe studia zawodowe, etap III – uposażenie w grupie c – 6, tj. dla stażu 8 i więcej lat). Podwyższenie wynagrodzenia nastąpiło od 1.09.1975r. do kwoty 3100,00 zł, a od 1.09.1976r. - do kwoty 3300,00 zł. Ubezpieczony otrzymywał także dodatek funkcyjny 1450,00 zł miesięcznie w całym powyższym okresie zatrudnienia i dodatek dla przodujących nauczycieli (a następnie dodatek specjalny) w kwocie 600,00 zł miesięcznie (także przez cały okres zatrudnienia). Za styczeń 1978r. ubezpieczony otrzymał wynagrodzenie łączne w kwocie 4458,00 zł (tj. w wysokości wynikającej z Rp-7 z 23.12.1999r. (k- 51 akt rentowych plik III).

Dowód: - wniosek z załącznikami, k – 37-53 akt rentowych, plik III,

- świadectwo pracy z 30.01.1978r., k – 6 akt rentowych plik I,

- angaż z 24.06.1975r., k – 53 akt rentowych plik III,

- angaż z 1.06.1977r., k – 18 akt sądowych i 197 akt rentowych plik III,

- angaż z 16.07.1992r., k – 38 akt rentowych plik III,

- akta osobowe ubezpieczonego, koperta, k – 59 akt sądowych,

- Rp-7 z 23.12.1999r., k- 51 akt rentowych plik III.

W piśmie z 19.05.2015r. i 7.07.2015r. organ rentowy dokonał hipotetycznego wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru dla emerytury i renty ubezpieczonego przy przyjęciu za lata 1975 – 1978 z okresu zatrudnienia na stanowisku wizytatora Kuratorium Oświaty i Wychowania Urzędu Wojewódzkiego w T. (od 1.07.1975r.

do 31.01.1978r.) wynagrodzenia zasadniczego w wysokości wynikającej z rozporządzenia Rady Ministrów z 27.04.1972r. w sprawie uposażenia nauczycieli (Dz.U nr 16, poz. 114)

w kwocie 2450,00 zł za okres od 1.07.1975r. do 31.08.1975r., 3100,00 zł od 1.09.1975r.

do 31.08.1976r. i 3300,00 zł od 1.09.1976r. do 31.12.1977r., dodatek służbowy w kwocie 1450,00 zł od 1.07.1975r. do 31.12.1977r. i dodatek dla przodujących nauczycieli w kwocie 600,00 zł za okres od 1.07.1975r. do 30.06.1977 oraz dodatek specjalny od 1.07.1977r.

do 31.12.1977r. a za styczeń 1978r. wynagrodzenie łączne w kwocie 4458,00 zł

(tj. w wysokości wynikającej z Rp-7 z 23.12.1999r. (k- 51 akt rentowych plik III). W tej sytuacji przyjęta przez ZUS podstawa wymiaru składek za wszystkie lata i wskaźnik roku

za poszczególne lata wynosiły:

Rok	Zarobki	Średnia krajowa	Wskaźnik roku w %
1963	7140	21156	33,75
1964	20970	21792	96,23
1965	21978	22404	98,10

1966	22424	23208	96,62
1967	27724	24192	114,60
1968	25569	25272	101,18
1969	20070	26088	76,93
1970	18600	26820	69,35
1971	18700	28296	66,09
1972	23000	30108	76,39
1973	29400	33576	87,56
1974	31400	38220	82,16
1975	47900	46956	102,01
1976	62600	51372	121,86
1977	64200	55152	116,41
1978	77458	58644	132,08
1979	88000	63924	137,66
1980	90167	72480	124,40
1981	103230	92268	111,88
1982	78320	139572	56,11
1983	116900	173700	67,30
1984	136800	202056	67,70
1985	180000	240060	74,98

1986	194400	289140	67,23
1987	252000	350208	71,96
1988	324000	637080	50,86
1989	861300	2481096	34,71
1990	10038293	12355644	81,24
1991	31324900	21240000	147,48
1992	39120700	35220000	111,08
1993	44903300	47940000	93,67
1994	59449700	63936000	92,98
1995	7843,71	8431,44	93,03
1996	6691,55	10476,00	63,88
1997	2742,72	12743,16	21,52
1998	6554,64	14873,88	44,07
2000	3362,40	23085,72	14,56
2001	6404,38	24742,20	25,88

Przy wskazanej wyżej podstawie wymiaru składek za poszczególne lata najkorzystniejszy dla obliczenia emerytury i renty ubezpieczonego okazał się wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z 20 najkorzystniejszych lat wynoszący **107,11 %**.

Pozostałe wskaźniki wysokości podstawy wymiaru obliczone na podstawie powyższych wynagrodzeń kształtowałyby się następująco:

a) **dla renty:**

- wskaźnik z 6 kolejnych lat (1990-1995) -**103,25%**,

- wskaźnik z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat poprzedzających rok, w którym zgłoszono wniosek o rentę, tj. z lat 1975 - 1994 – **103,74%**

b) dla emerytury:

- wskaźnik z 7 kolejnych lat (1990-1996) – **97,62%**

- wskaźnik z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat poprzedzających rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę, tj. z lat 1976-1995 **-101,04 %**.

Dowód: - pismo organu rentowego z 19.05.2015r. z załącznikiem, k – 74-76 akt sądowych,

- pismo organu rentowego z 7.07.2015r. z załącznikiem, k – 85-87 akt sądowych.

Sąd zważył, co następuje;

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o okoliczności bezsporne, a także dowody z dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego i aktach sądowych. Dowody z dokumentów były jasne, pełne i rzetelne. Ponadto, żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności i mocy dowodowej, zatem nie budziły one wątpliwości Sądu. W szczególności przedłożone przez ubezpieczonego dokumenty dotyczące wysokości dodatków z okresu zatrudnienia od 1.07.1975r. do 31.01.1978r. znajdują się w aktach osobowych ubezpieczonego z Urzędu Wojewódzkiego w T.. W aktach tych brak angaży dotyczących wynagrodzenia zasadniczego z tego okresu, jednakże ustalenie wysokości tego wynagrodzenia nie stanowi problemu jeśli się dokona analizy całości tych akt osobowych, które obejmują okres od 10.09.1969r., czyli zatrudnienia na stanowisku nauczyciela w Zasadniczej Szkole Zawodowej Doksztalczącej w T. i objęcia stanowiska wizytatora przedmiotowo-metodycznego w zakresie bhp od 1.09.1972r., a następnie w związku z reformą organów terenowej administracji państwowej – odwołania z tego stanowiska i powołania od 1.07.1975r. na stanowisko wizytatora Urzędu Wojewódzkiego w T. – Kuratorium Oświaty i Wychowania. Zatem wysokość wynagrodzenia zasadniczego ubezpieczonego wynikała z rozporządzenia Rady Ministrów z 27.04.1972r. w sprawie uposażenia nauczycieli i nauczycieli akademickich (Dz. U. Nr 16, poz. 114) według danych dotyczących wykształcenia i stażu wskazanych w angażu z 16.07.1972r., który powołuje się na przepisy w/w rozporządzenia, co ostatecznie potwierdziło świadectwo pracy z 31.01.1978r., a co zostanie szczegółowo przedstawione w dalszej części uzasadnienia.

Dodać należy, że choć w postępowaniu przed organem rentowym należy przedłożyć stosowne dokumenty celem wykazania wysokości wynagrodzenia (zaświadczenia zakładu pracy, wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej) to przedłożone przez ubezpieczonego angaże wraz z analizą obowiązujących w spornym okresie przepisów pozwalała na dokładne ustalenie wysokości wynagrodzenia zasadniczego ubezpieczonego.

Przedmiot sporu w sprawie sprowadzał się do ustalenia wysokości emerytury i renty R. P., w szczególności w uwzględnieniu wynagrodzenia (podstawy wymiaru składek) z okresu zatrudnienia od 1.07.1975r. do 31.01.1978r. w Urzędzie Wojewódzkim w T. na stanowisku wizytatora Kuratorium Oświaty i Wychowania.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że (...) Oddział w T. decyzjami z 4 marca 2015r. przeliczył emeryturę i rentę ubezpieczonego od 1 lutego 2015r. z uwzględnieniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 101,72%. Podwyższenie wskaźnika podstawy wymiaru świadczeń do poziomu 101,72 % oznaczało częściowe zaspokojenie żądania ubezpieczonego, dlatego w tym zakresie postępowanie na podstawie art. 477¹³ k.p.c. należało umorzyć (**pkt I sentencji wyroku**).

Zasadność żądania ubezpieczonego przeliczenia świadczenia podlega ocenie w oparciu o przepis art. 111 ust. 1-3 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz.1440 ze zm. zwanej w dalszej części uzasadnienia ustawą emerytalną), zgodnie z którym wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych **wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek** o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,
- 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, obliczony na zasadach określonych w art. 15, mnoży się przez kwotę bazową ostatecznie przyjętą do obliczenia świadczenia (art. 111 ust.2).

Podstawa wymiaru emerytury lub renty, ustalona na zasadach określonych w ust. 1 i 2, podlega wszystkim waloryzacjom przysługującym do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie tej podstawy (art.111 ust. 3).

W ocenie sądu zebrane w aktach organu rentowego angaże ubezpieczonego dawały podstawy do przeliczenia świadczeń ubezpieczonego, w szczególności podwyższenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru tych świadczeń. W szczególności ze świadectwa pracy z 30.01.1978r. (k – 46 akt rentowych plik III) wynika, że w okresie od 1.07.1975r. do 31.12.1978r. ubezpieczony był zatrudniony w Urzędzie wojewódzkim w T.

na stanowisku wizytatora Kuratorium Oświaty i Wychowania w pełnym wymiarze czasu pracy. W świadectwie tym wskazano też, że wynagrodzenie ubezpieczonego było ustalone w/g rozporządzenia Rady Ministrów z 27.04.1972r. w sprawie uposażenia nauczycieli

i nauczycieli akademickich (Dz.U. Nr 16, poz. 114), przy czym ostatecznie (czyli przed ustaniem zatrudnienia) wynosiło ono 3300, 00 zł. Ubezpieczony otrzymywał także dodatek funkcyjny 1450,00 zł i dodatek specjalny 600,00 zł. Odnośnie dodatków to wynikały one z angażu

z 24.06.1975r. (k – 53 akt rentowych plik III) o przyznaniu od 1.07.1975r. dodatku służbowego w wysokości 1450, - zł i od 1.07.1975r. na okres 2 lat dodatku dla przodujących nauczycieli w wysokości 600,- zł i angażu z 1.06.1977r. (k – 18 akt sądowych i 197 akt rentowych plik III) o przyznaniu z dniem 1.06.1977r. dodatku specjalnego w wysokości 600.00 zł do 31.05.1979r. Jednocześnie w aktach rentowych znajdowały się także angaże ubezpieczonego z wcześniejszego okresu zatrudnienia w okresie od 10.09.1969r.

do 30.06.1975r. w Zasadniczej Szkole Zawodowej Doksztalającej w T. na stanowisku nauczyciela przedmiotów zawodowych potwierdzające sprawowanie przez ubezpieczonego funkcji wizytatora metodyka przedmiotów zawodowych Wydziału Oświaty i Wychowania UM w T.. Z tych angaży szczególnie istotne znaczenie ma angaż z 16.07.1972r. (k – 38 akt rentowych plik III) wydany na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 27.04.1972r. w sprawie uposażenia nauczycieli i nauczycieli akademickich (Dz.U. Nr 16, poz. 114)

i ustalający wysokość wynagrodzenia zasadniczego ubezpieczonego wg tego rozporządzenia na kwotę 2450,00 zł od 1.09.1972r. (ze względu na staż pracy 9 lat oraz wykształcenie wyższe zawodowe – rolnictwo) a także mechanizmy dalszych podwyżek oraz daty, w których ubezpieczony osiągnie wymagany staż 12 lat (od 1.09.1975r.), 16 lat (od 1.09.1979r.).

W tej sytuacji z w/w rozporządzenia wynika, że w okresie od 1.07.1975r. ubezpieczony otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 2750,00 zł (§ 3 ust 1 – grupa uposażenia 16, stanowisko II, tj. nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni mający, pdpkt 4) – wyższe studia zawodowe, etap III – uposażenie w grupie c – 6, tj. dla stażu 8 i więcej lat).

Z kolei podwyższenie wynagrodzenia nastąpiło od 1.09.1975r. ze względu na osiągnięcie przez ubezpieczonego stażu 12 i więcej lat oraz jednoczesne przejście do etapu IV (§3 ust. 2 w/w rozporządzenia) do kwoty 3100,00 zł. Kolejne podwyższenie wynagrodzenia zasadniczego miało miejsce od 1.09.1976r. ze względu na przejście do etapu V (§3 ust. 2 w/w rozporządzenia) – podwyżka do kwoty 3300,00 zł. Ta kwota wynagrodzenia zasadniczego została potwierdzona świadectwem pracy z 30.01.1978r., z którego wynika, że w chwili ustania stosunku pracy ubezpieczony otrzymywał właśnie takie wynagrodzenie. Bardzo szczegółowe określenie w w/w rozporządzeniu zasad ustalania wysokości wynagrodzenia

i dokładne daty poszczególnych podwyżek nie nasuwają – w ocenie sądu – żadnych wątpliwości co do faktu, że takie właśnie wynagrodzenie ubezpieczony otrzymywał. Z kolei wysokość dodatków i okresy ich przyznania, wynikające z angaży są zgodne z zasadami wypłaty dodatków wynikającymi z cytowanego wyżej rozporządzenia (§16 ust. 1 i § 20 ust 1 poz. 6). Wobec powyższego uzasadnione było ustalenie wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego ze spornego okresu zatrudnienia w wysokości jak wyżej wskazano i jak przyjęto w hipotetycznym wyliczeniu ZUS w piśmie z 19.05.2015r. i 7.07.2015r.

Przy przyjęciu powyższej wysokości wynagrodzeń za sporny okres najkorzystniejszy dla wyliczenia emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy w związku

z chorobą zawodową okazał się w wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury i renty, a wynoszący 107,11 %.

W szczególności nie byłby wyższy wskaźnik z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych

z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury i renty, albowiem **okres 10 kolejnych lat należało wybrać z 20 lat przypadających w latach 1975 - 1994 (dla renty) i w latach 1976 - 1995r.** (dla emerytury).

Jak wskazano wyżej w oparciu o przedłożone angaże i obowiązujące przepisy organ rentowy miał możliwość przeliczenia emerytury i renty ubezpieczonego co najmniej od czasu wniosku z 2001r. Ewentualne wątpliwości organ rentowy mógł wyjaśnić zwracając się

do archiwum o akta osobowe ubezpieczonego. Dlatego decyzje, odmawiające przeliczenia świadczeń ubezpieczonego z uwzględnieniem spornych wynagrodzeń były błędne,

co uzasadniało przyznanie ubezpieczonemu prawa do przeliczenia świadczeń przy zastosowaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 107,11 % od możliwie najwcześniejszego okresu.

Zgodnie z art. 133 ust. 1 ustawy emerytalnej w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

- 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu z zastrzeżeniem art. 107 a ust. 3;
- 2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w kpt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

Przeliczenie świadczenia według wwpw 107,11 % było zatem możliwe za okres 3 lat poprzedzających miesiąc, w którym ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie świadczeń, czyli wniosek z 4.09.2014r. poprzedzający wydanie zaskarżonej decyzji.

Wobec powyższego Sąd na podstawie cytowanych wyżej przepisów i w oparciu

o art. 477¹⁴ § 2k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, zobowiązując organ rentowy do wyliczenia od dnia 1.09.2011r. emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową przy przyjęciu wppw wynoszącego 107,11 % **(pkt II sentencji wyroku)**.

Jednocześnie z uwagi na to, że organ rentowy dysponował wszystkimi danymi niezbędnymi do ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego za sporny okres w sposób wskazany wyżej, na podstawie art. 118 ust.1a ustawy emerytalnej stwierdzono odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji **(pkt II sentencji wyroku)**.

Na podstawie obowiązujących przepisów brak było natomiast podstaw do ustalenia dla świadczeń ubezpieczonego wyższego niż 107.11 % wskaźnika wysokości podstawy wymiaru, jak również nie było możliwości przyznania ubezpieczonemu prawa do przeliczenia świadczeń za wcześniejszy okres niż od 1 września 2011r., dlatego żądanie ubezpieczonego w tej części należało oddalić na podstawie cytowanych wyżej przepisów i w oparciu o art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. **(pkt III sentencji wyroku)**.

Sędzia SO Hanna Cackowska – Frank